Основні економічні тенденції: за результатами нового щомісячного опитування підприємств

Оксана Кузяків, виконавча директорка ІЕД

Євген Ангел, старший науковий співробітник ІЕД

Київ

1 серпня, 2022

ПРО НОВЕ ЩОМІСЯЧНЕ ОПИТУВАННЯ

Опитування щомісяця

Найсвіжіші дані зібрано з 4-14 липня 2022

ВИБІРКА: ціль (500+), опитано в травні (327), в червні (367), і липні (449)

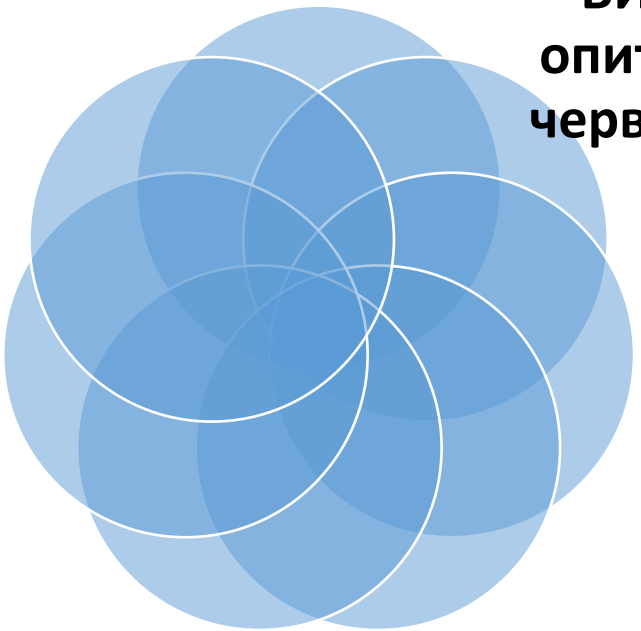

Проведено вже три опитування

Підприємства усіх розмірів

Сектори: Промисловіть + (Ретейл, Агро)

Географія: 21 з 27 регіонів України

Основні результати

На фоні зменшення рівня невизначеності як в середньо-, так й в короткостроковій перспективах, виробничі очікування бізнесу покращуються.

Підприємства планують збільшувати зайнятості в перспективі трьох місяців.

Зростає частка підприємств, що збільшують використання власних виробничих потужностей, підприємства очікують нових замовлень

Виробники харчів, одягу, взуття відновлюються швидше за інших

Спостерігається позитивна динаміка очікувань щодо експорту, хоча потенціал до відновлення експорту практично вичерпано

Підприємства відновлюють запаси сировини та матеріалів та скорочують заборгованості. Хоча зростання цін на сировину та матеріали стає безумовним лідером проблем для бізнесу під час війни**.**

Піврічні очікування фінансово-економічної ситуації на підприємстві та загальноекономічного середовища залишаючись позитивними, дещо погіршились.

Бізнес потребує більш чітких сигналів від держави щодо ключових правил економічного устрою під час війни. Оцінки державної політики погіршуються: позитивні оцінки переходять у нейтральні.

INSTITUTE
FOR ECONOMIC RESEARCH
AND POLICY CONSULTING

Перешкоди розвитку бізнесу підчас російської агресії

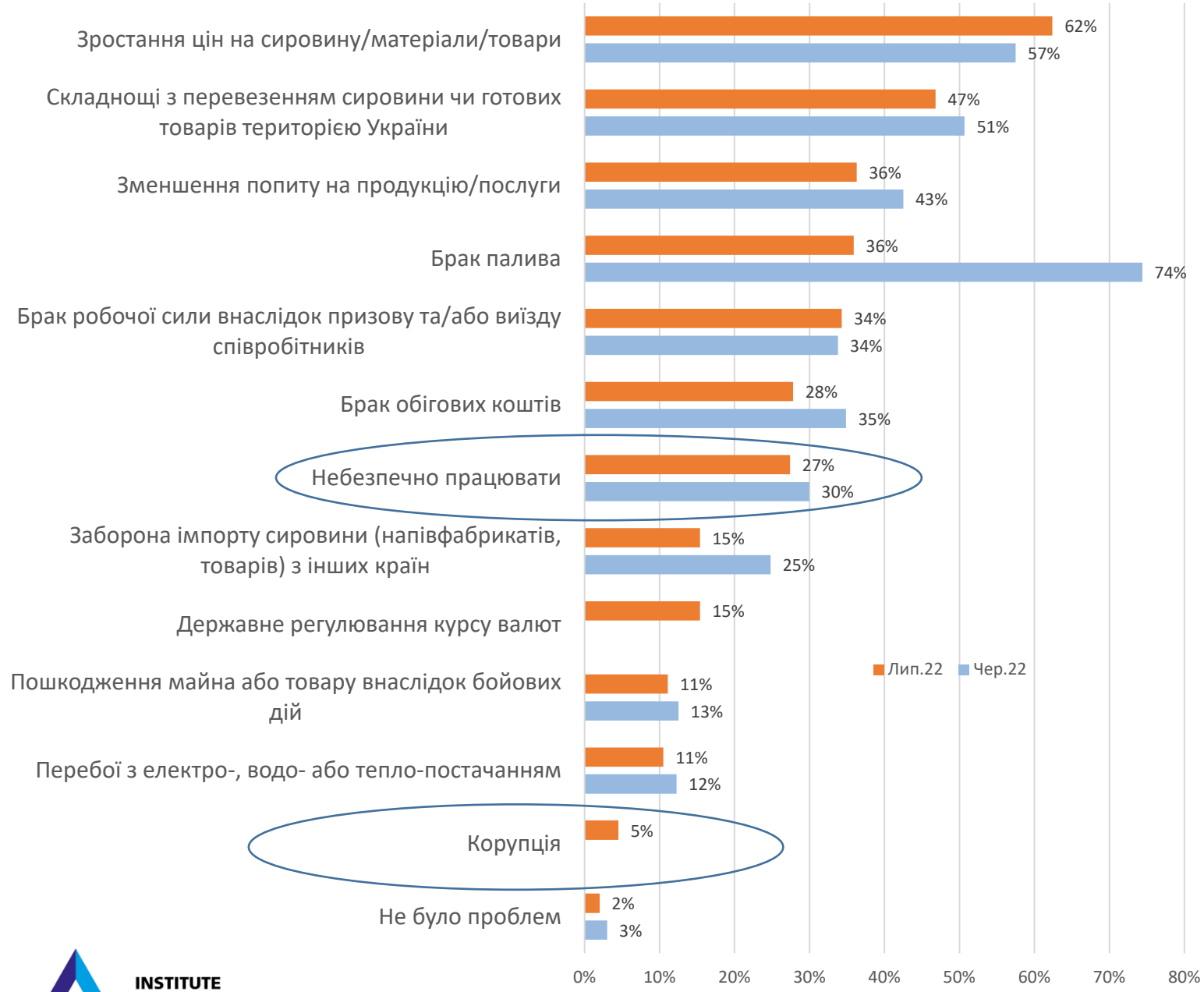

INSTITUTE
FOR ECONOMIC RESEARCH
AND POLICY CONSULTING

Значно постраждавши від війни та пов’язаних з нею подій, підприємства активно відновлюють завантаження потужностей,

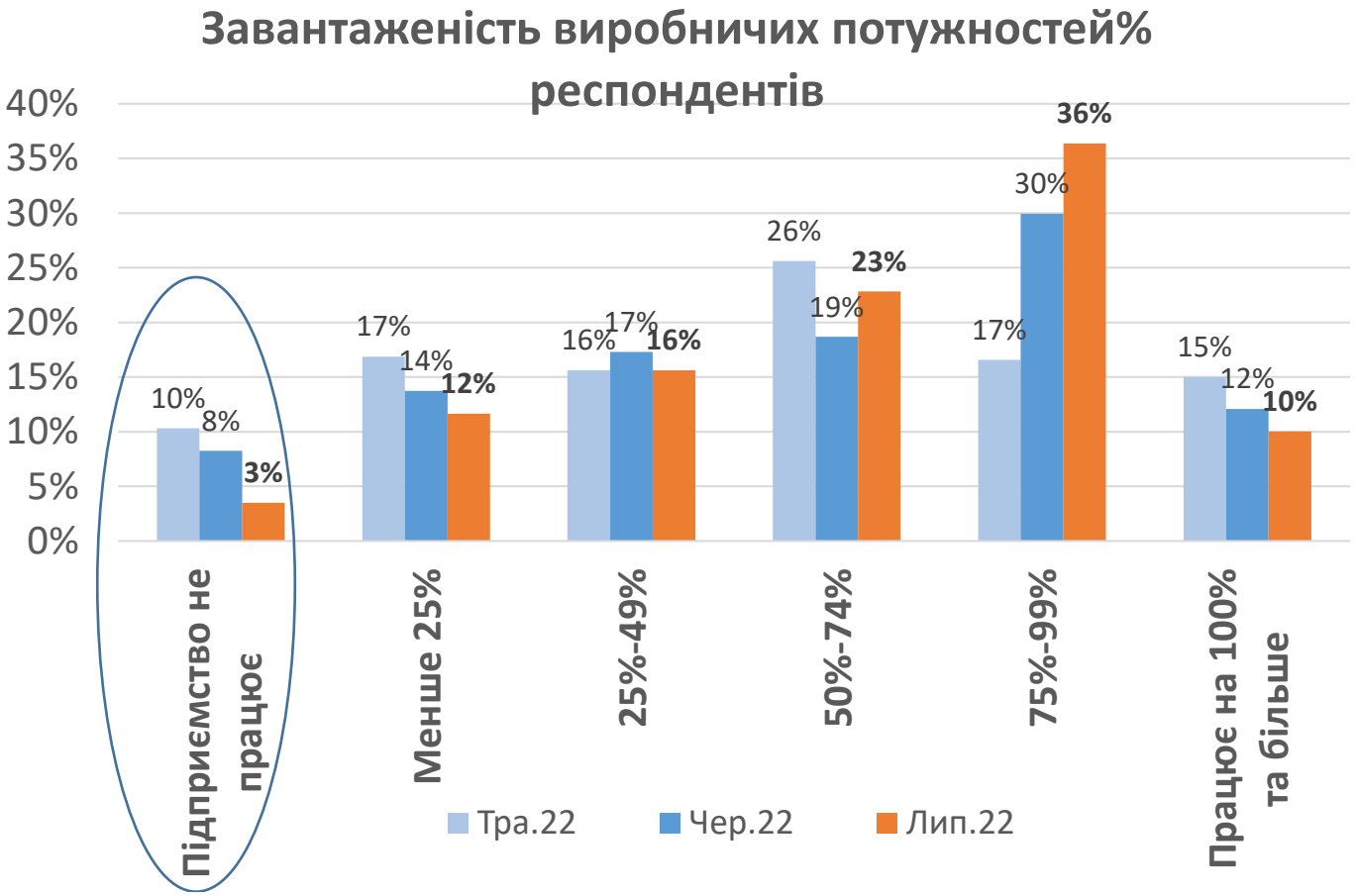

Позитивно:

- % підприємств, що не працюють, зменшився з 10% у квітні до 3% у липні 2022
- У липні % підприємств з завантаженістю потужностей на 75-99% зріс вдвічі порівняно до квітня

Змішано:

- % підприємств з повною завантаженістю виробничих потужностей (як до війни) зменшився з 15%

Рівень невизначеності зменшується

В перспективі півроку

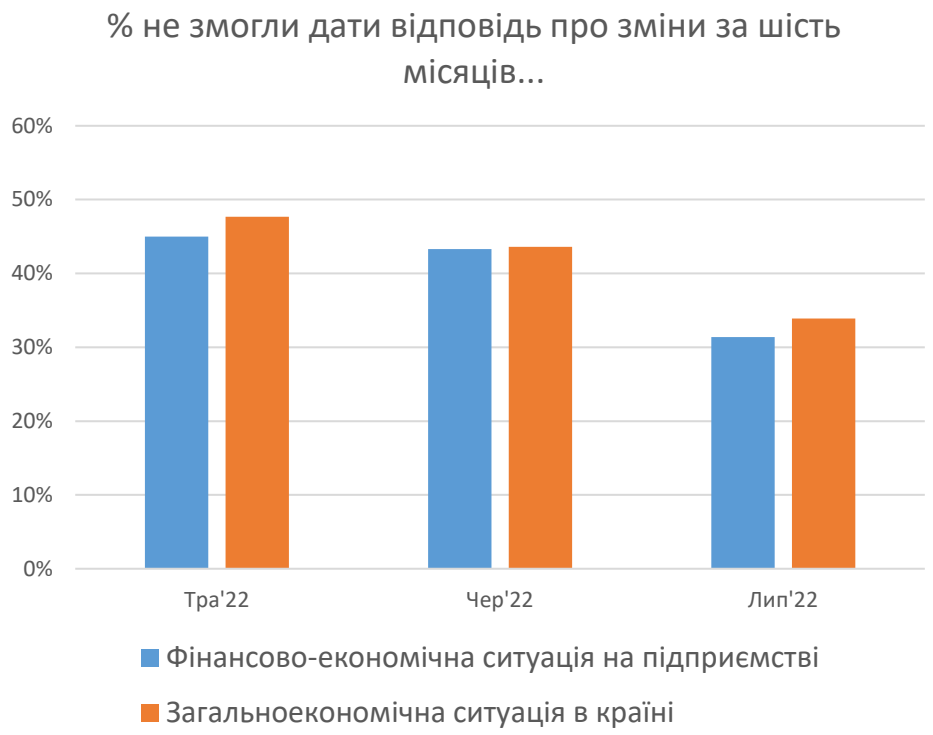

В перспективі трьох місяців

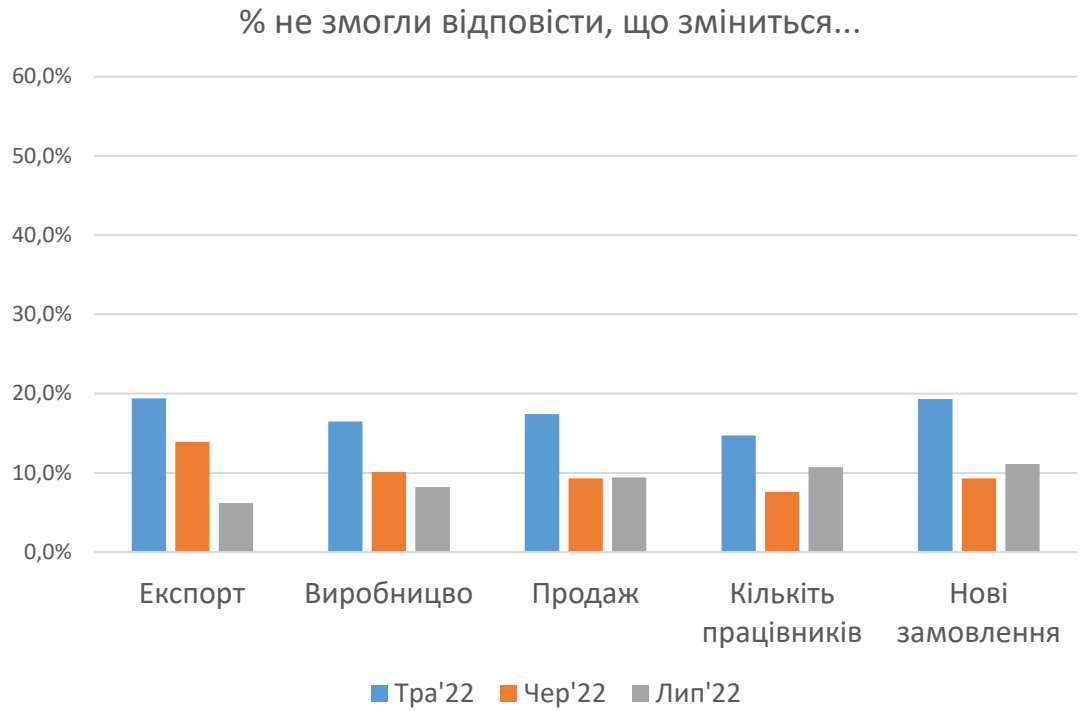

Минулі зміни та очікування на три місяці: очікування залишаються позитивними

Виробництво

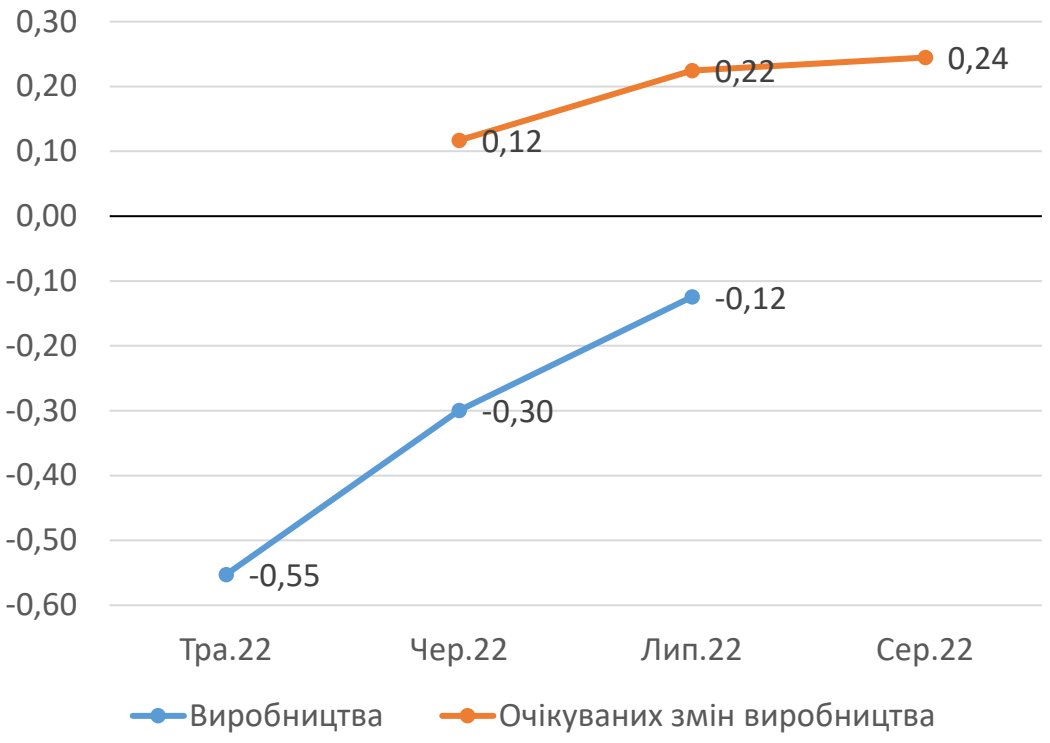

Експорт

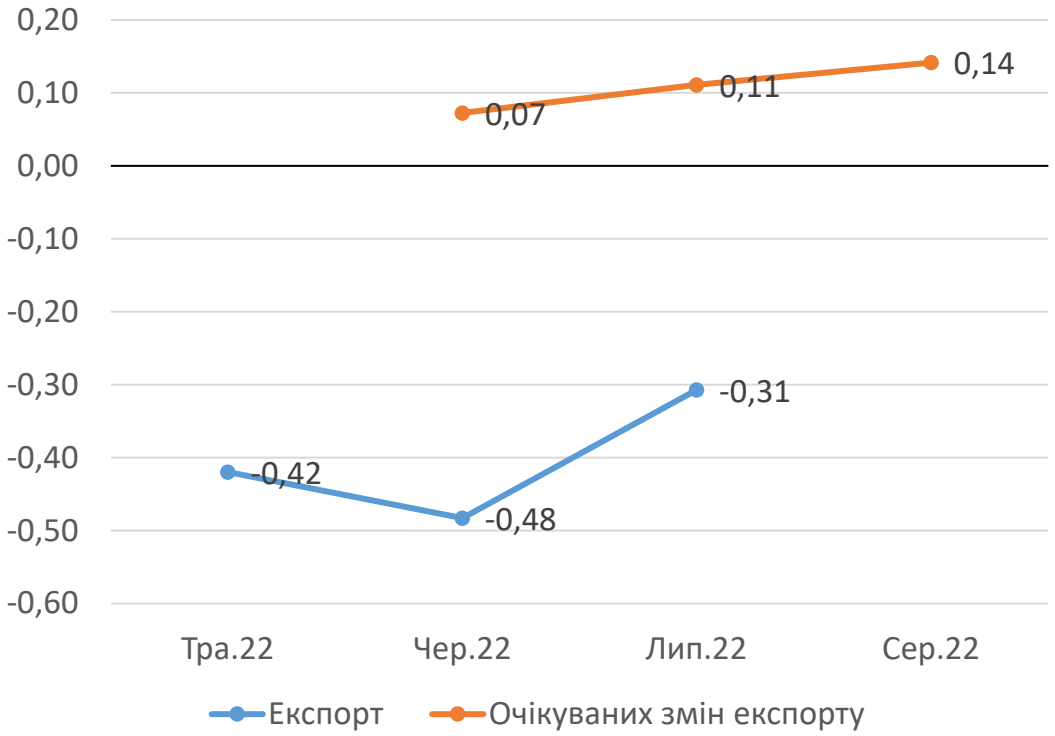

Минулі зміни та очікування на три місяці: очікується збільшення нових замовлень

Продаж

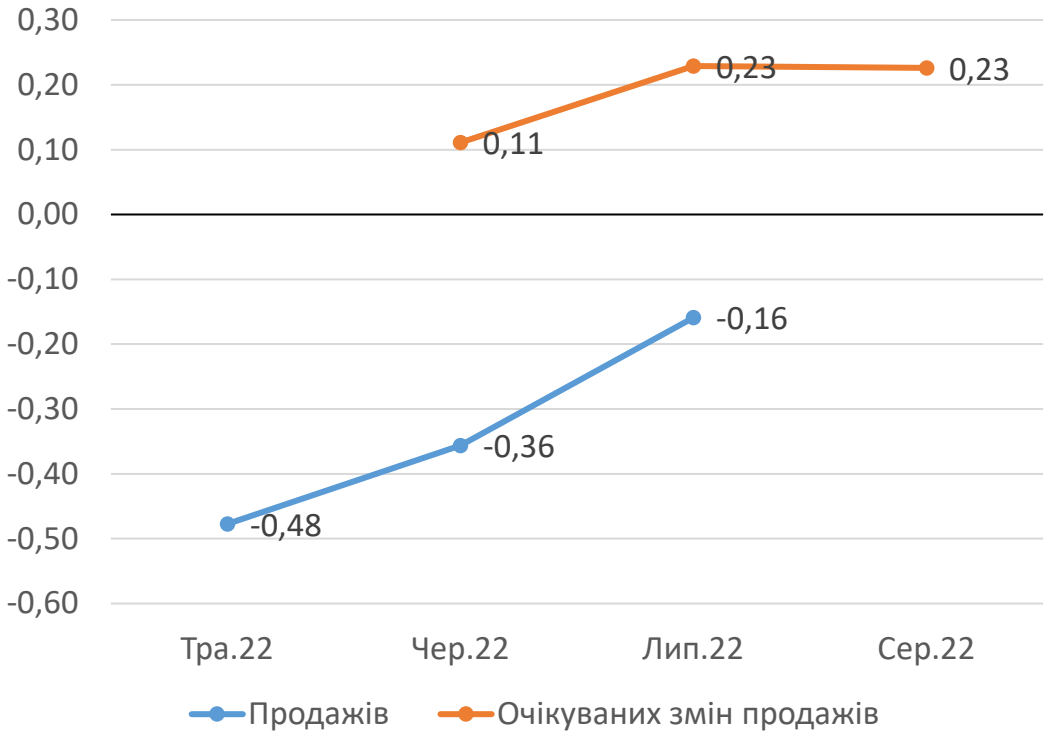

Нові замовлення

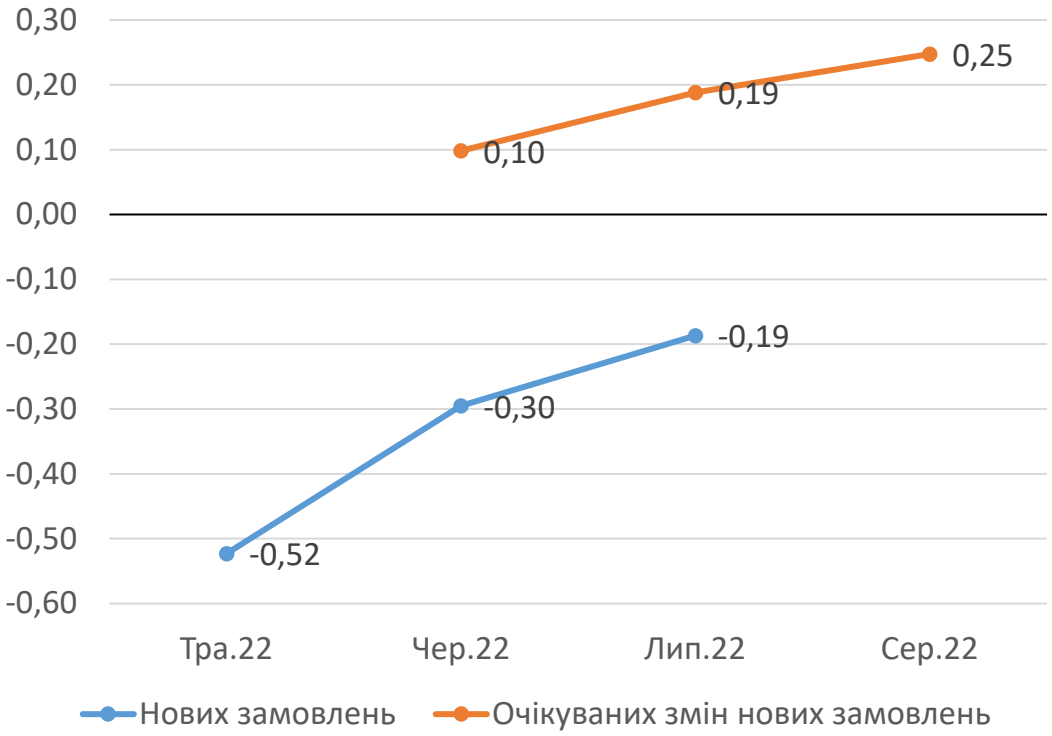

Минулі зміни та очікування на три місяці : зайнятість зростає?

Кількість працівників

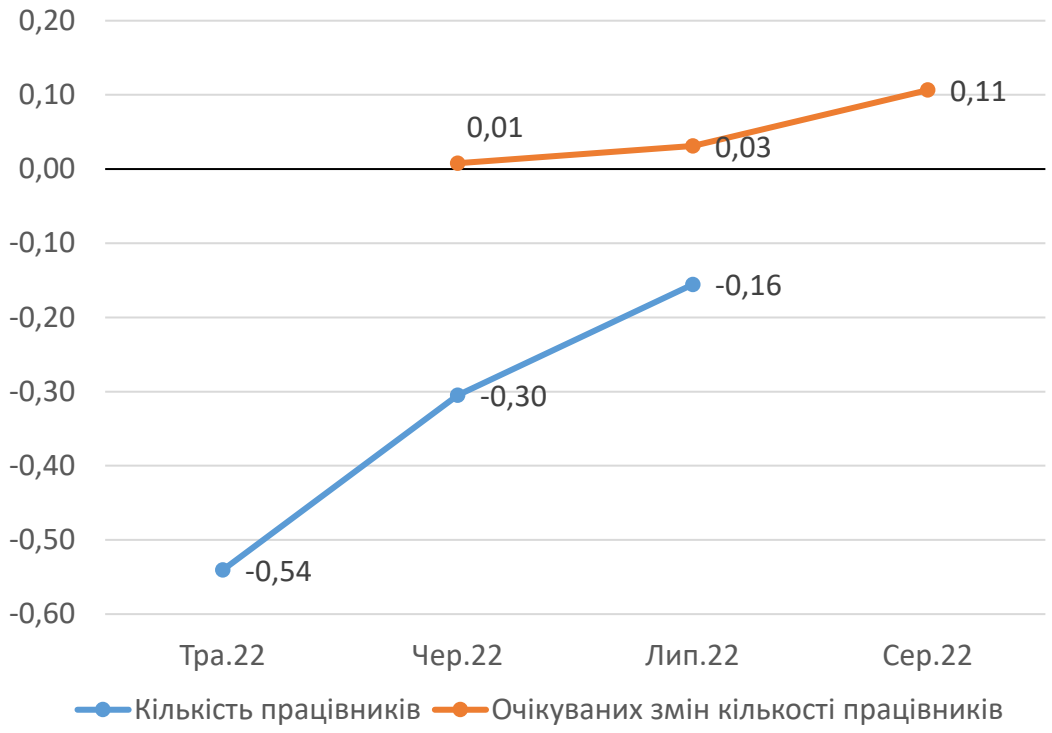

Кількість працівників у вимушених відпустках

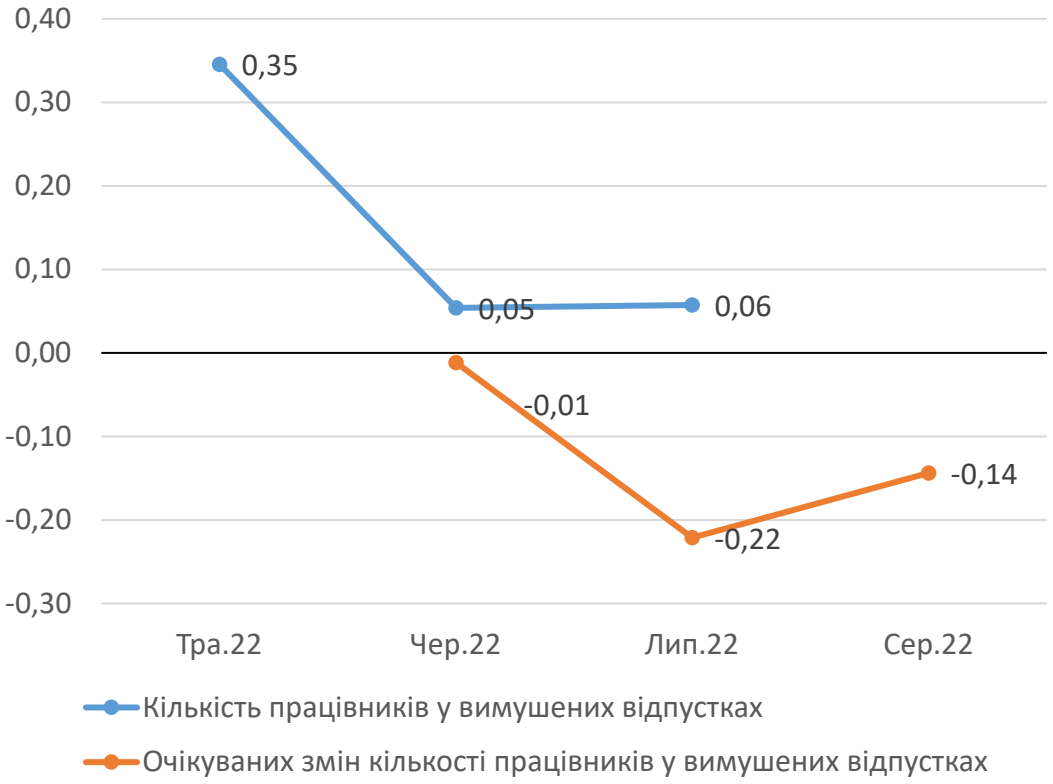

Півріч очікування перестали покращуватися

Фінансово-економічна ситуація на підприємстві

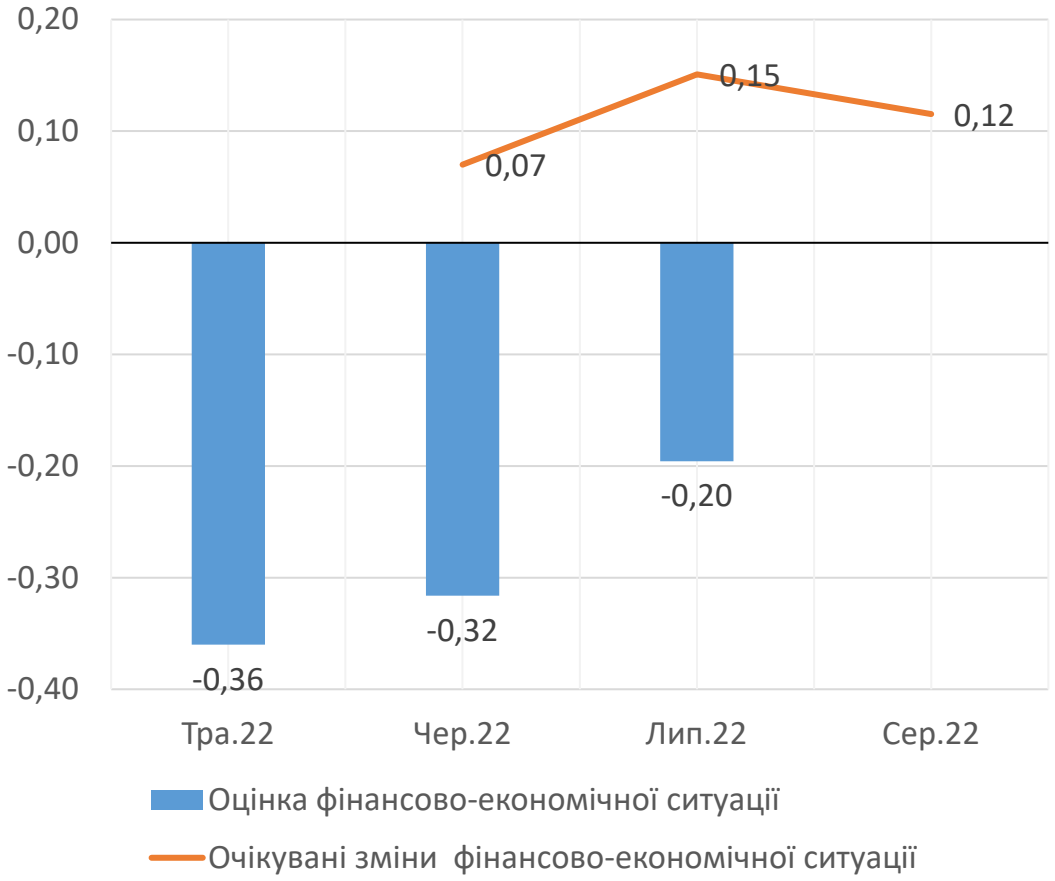

Заганоекономічна ситуація в країні

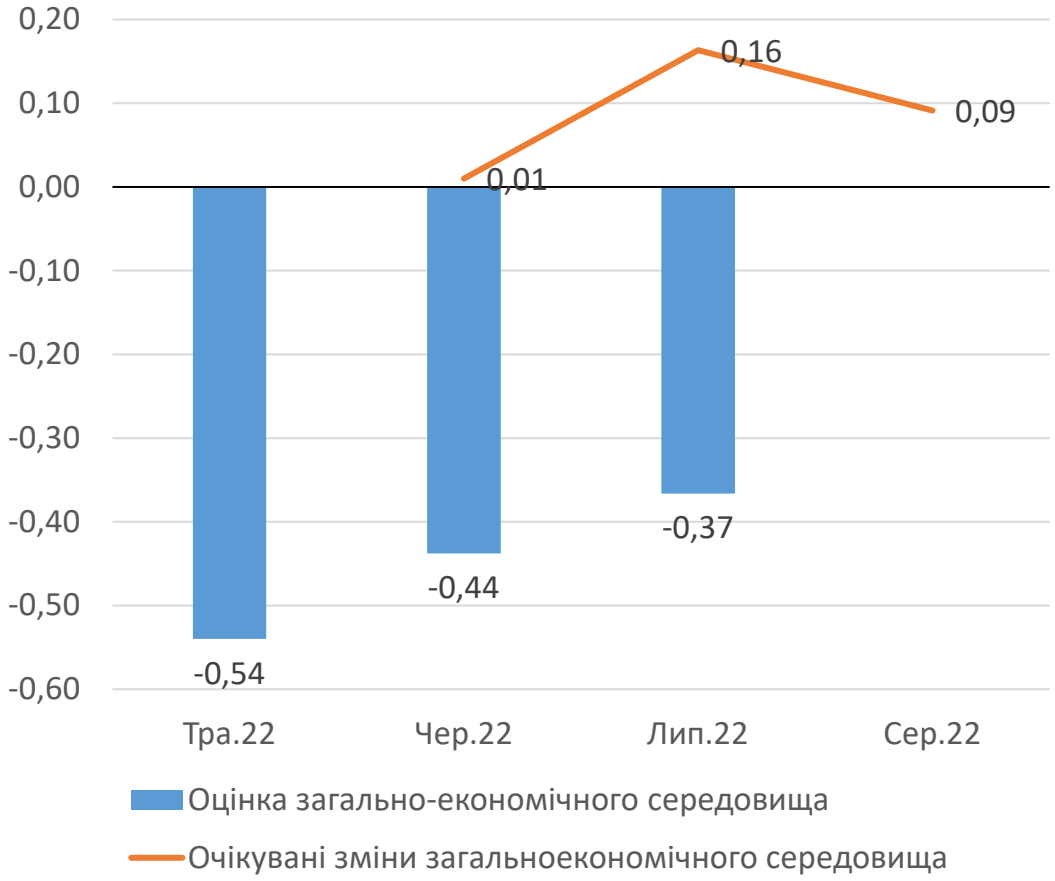

Оцінки економічної політики Уряду погіршуються

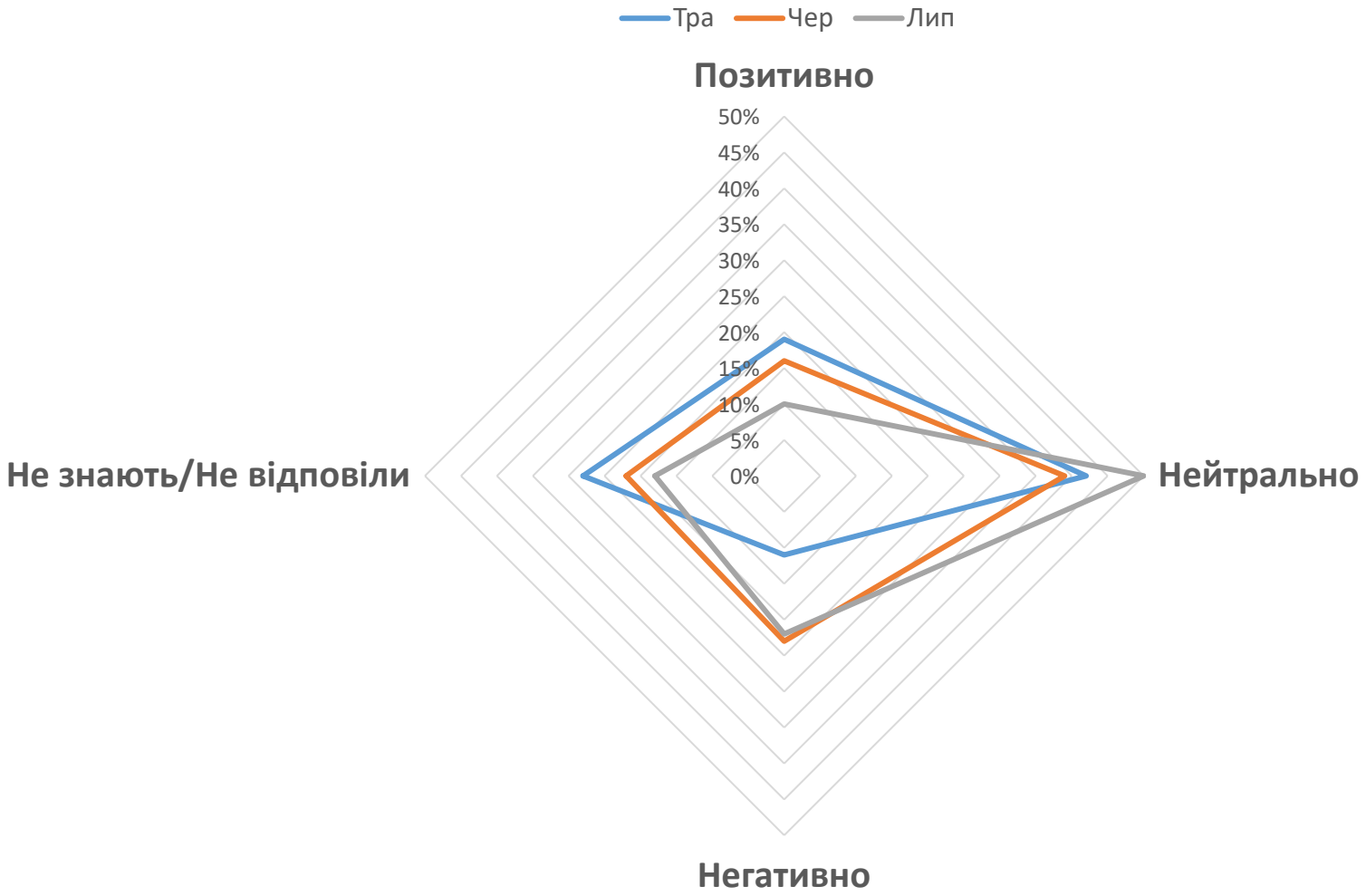

Галузі, що забезпечують життєдіяльність, відновлюються краще?

MOVING FORWARD TOGETHER

INTERNATIONAL RENAISSANCE FOUNDATION

ATLAS NETWORK

INSTITUTE FOR ECONOMIC RESEARCH AND POLICY CONSULTING

Вплив війни на обсяги виробництва

Завантаження виробничих потужностей порівняно з довоєнним періодом, % опитаних респондентів

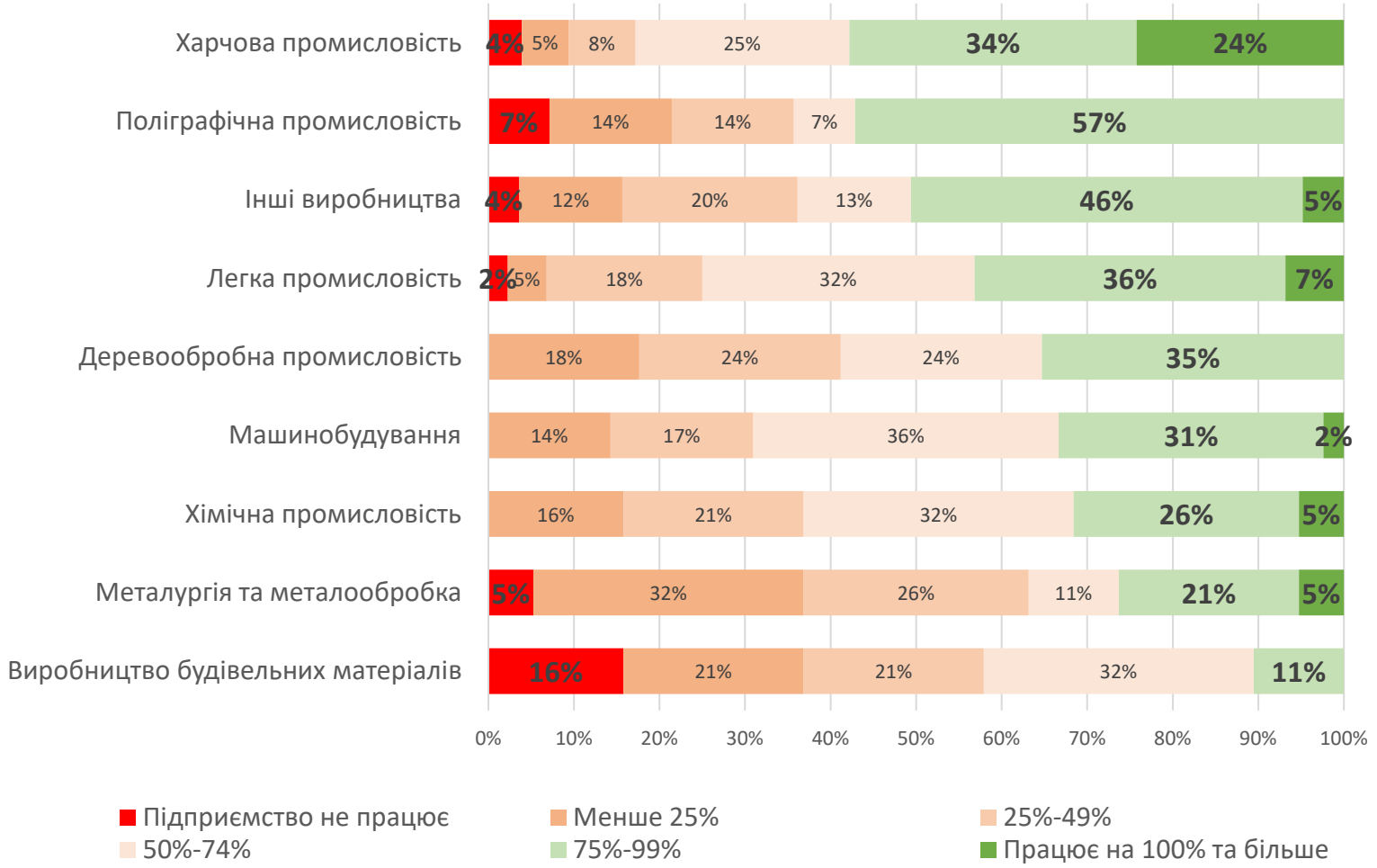

- В першу чергу зберігають / відновлюють виробництво галузі, які забезпечують життєдіяльність (їжа, одяг і взуття)
- Найвищий рівень завантаженості виробничих потужностей – у харчовій промисловості (24% опитаних працюють на 100% і більше)
- Найбільше постраждали виробництво будматеріалів, металургія та металообробка, хімічна промисловість та машинобудування
- Виробництво будівельних матеріалів в умовах війни зазнало найбільшого падіння виробництва, зокрема 16% підприємств галузі не працюють

Вплив війни на експортну діяльність за галузями

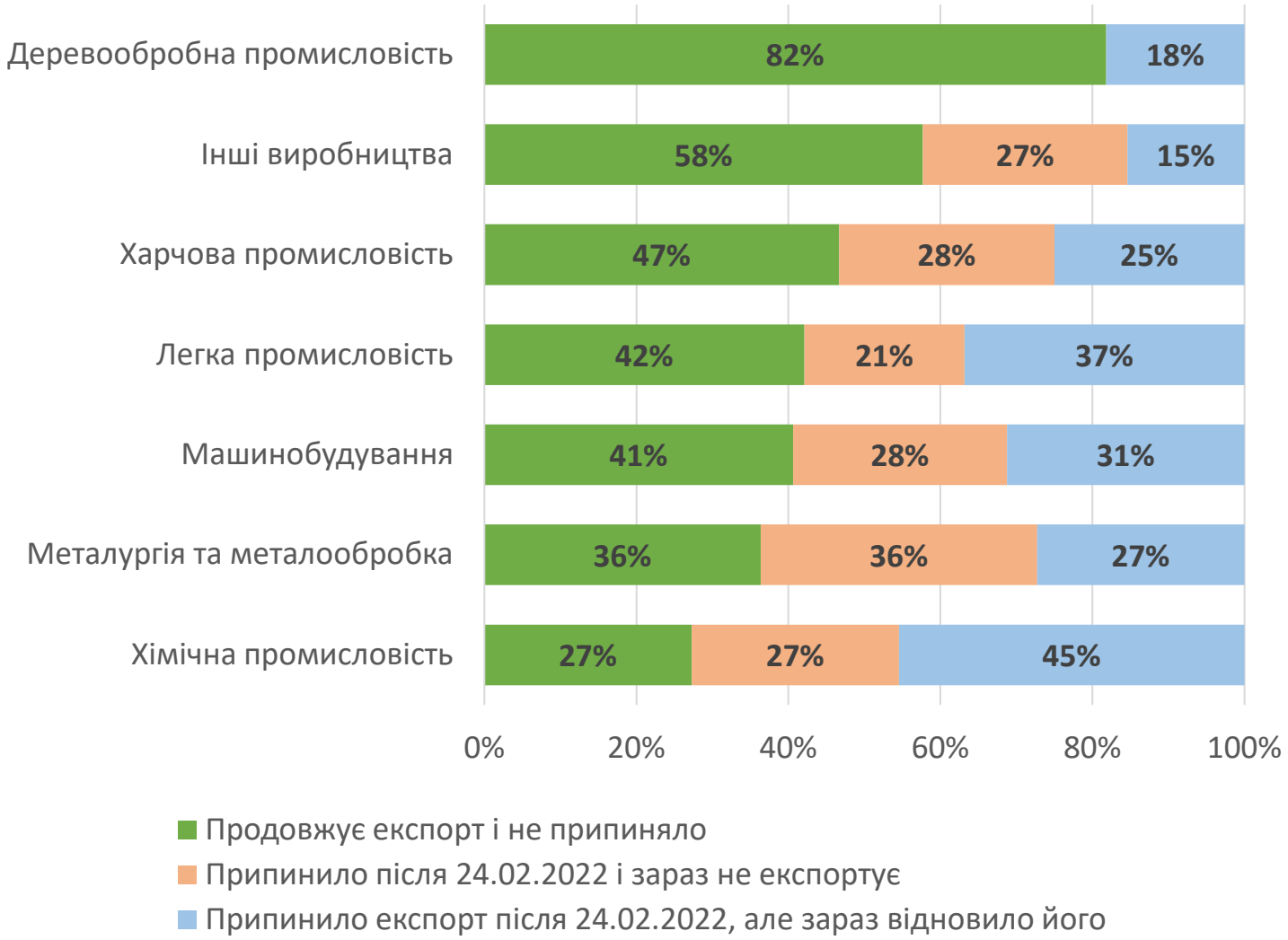

- Найкраща ситуація зафіксована в деревообробній промисловості, де взагалі не припиняли експорту 82% опитаних, а також відсутні підприємства, які припиняли його через війну.
- Найбільше постраждали хімічна галузь, виробництво металу та металообробка, машинобудування, де не припиняли експортувати лише 27%, 36% та 41% опитаних відповідно.

Виробництво, реалізація та експорт за галузями

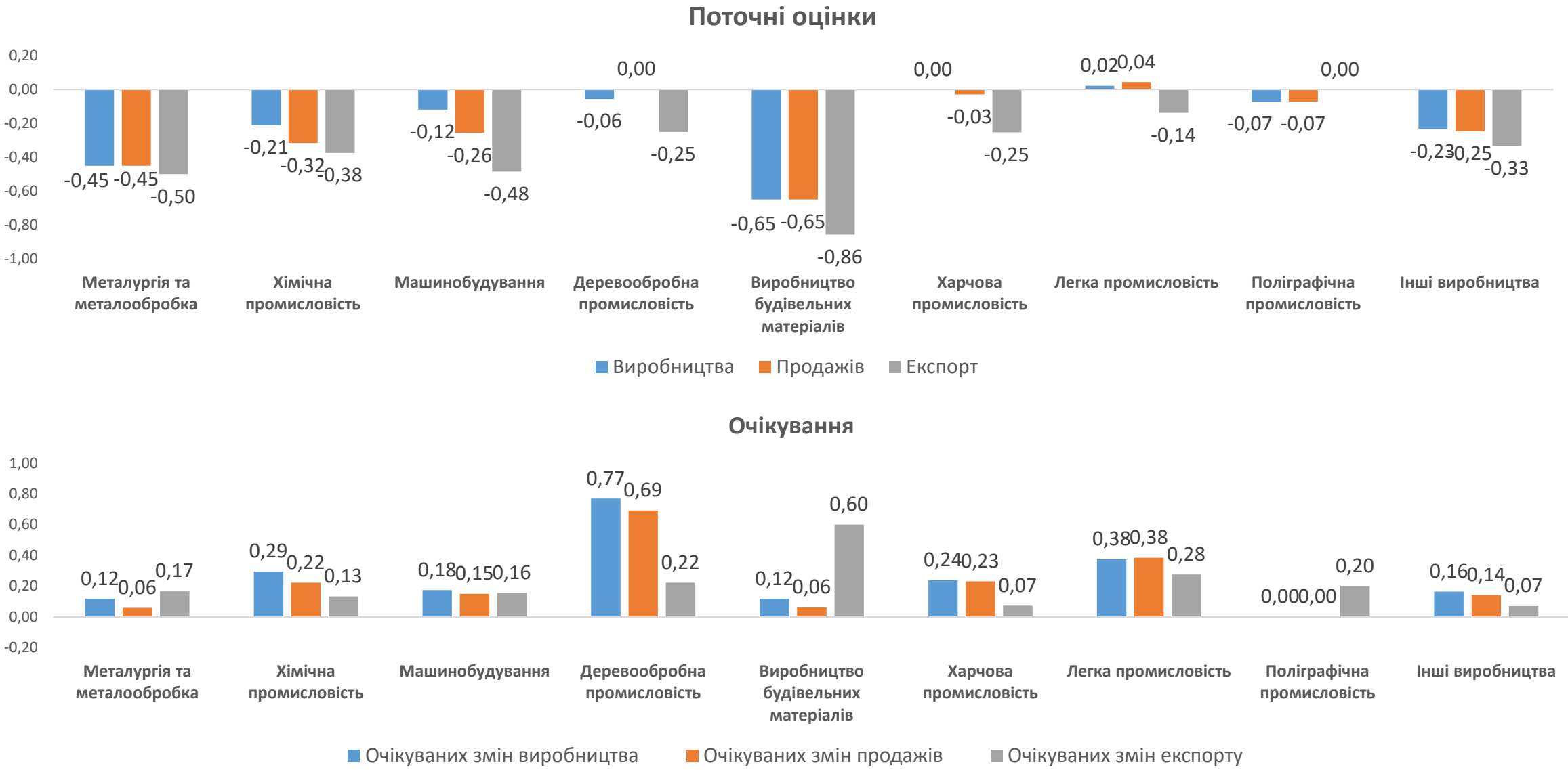

Щомісячне дослідження підприємств. Методологія

Потреба у вичерпній інформації про економічну ситуацію є важливою для економічної політики під час війни. Для швидкого збору інформації про поточний стан економіки на рівні підприємства, Інститут економічних досліджень та політичних консультацій буде проводити щомісячне опитування підприємств із застосуванням підходу кон'юнктурних досліджень (або Business Tendency Survey). Методологію розроблено для оцінки ситуації з «базового рівня» — суджень та очікувань основних економічних агентів – підприємців та керівників підприємств.

Щомісячне опитування складається з двох частин – регулярної та спеціальної. Регулярно респонденти даватимуть відповіді на питання про зміну основних показників діяльності та короткострокові прогнози щодо майбутніх змін цих же показників. Мова йде про динаміку випуску (виробництво), реалізації (продажів), експорту, заборгованостей, нових замовлень, зайнятості тощо. Оцінки та очікування щодо змін ділового клімату та фінансово-економічної ситуації на підприємстві в перспективі на півроку також будуть у фокусі нашої уваги. Спеціальна частина Щомісячного дослідження дозволить отримати інформацію щодо специфічних тем. Спеціальна частина розглядає проблеми підприємств, вплив війни на обсяги виробництва, експортну діяльність, основні потреби бізнесу та оцінку державної політики.

У цьому дослідженні використовується панельна вибірка: тобто ми плануємо опитувати одні і ті ж самі суб'єкти підприємницької діяльності. Однак, побудова такої вибірки потребує часу. Наша ціль – щомісяця опитувати 500 підприємств. У липні 2022 було опитано 449 компаній. Серед них 402 промислових підприємства, що розташовані у 21-му з 27-ми регіонів України, включаючи Вінницьку, Волинську, Дніпропетровську, Житомирську, Закарпатську, Запорізьку, Івано-Франківську, Київську, Кіровоградську, Львівську, Миколаївську, Одеську, Полтавську, Рівненську, Сумську, Тернопільську, Хмельницьку, Черкаську, Чернівецьку та Чернігівську області та місто Київ.

Польовий етап дослідження проходив у липні 2022 року. Підприємства порівнювали ситуацію відповідно до результатів липня 2022 з червнем 2022 (там де це було окремо зазначено) з довоєнним часом (період до 24 лютого 2022 року). Респонденти давали прогноз на 1-2 місяці роботи підприємства.

КОНТАКТИ

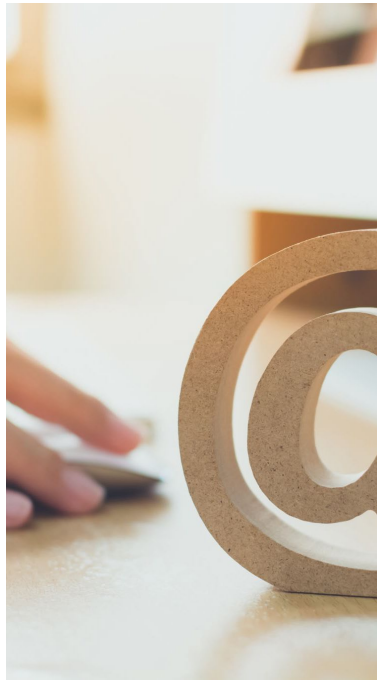

- website: www.ier.com.ua

- e-mail: rubanik@ier.kyiv.ua
- kuziakiv@ier.kyiv.ua

- Facebook: https://www.facebook.com/IER.Kyiv/
- Twitter (in English only): https://twitter.com/IER_Kyiv

MOVING FORWARD TOGETHER

INTERNATIONAL RENAISSANCE FOUNDATION

ATLAS NETWORK

INSTITUTE FOR ECONOMIC RESEARCH AND POLICY CONSULTING